

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Statsbudsjettet 2012

Det økonomiske opplegget for kommunesektoren

Europa – økonomisk krise

- Statsgjelden vokser
- Svak økonomisk vekst
- Budsjettinnstramminger
- Norge er godt stilt, men vi berøres
- Konkurransetsatte næringer påvirkes
- Lavere etterspørsel fra utlandet kan gi økt ledighet også i Norge

Statsbudsjettet 2012

- Balansert økonomisk utvikling
- Begrenset handlingsrom
- Vi må ta hensyn til
  - konkurranseutsatte næringer
  - generasjonskontrakten
  - pensjonsutgiftene i folketrygden vokser
  - rentenivået

Kommunesektoren er prioritert

- Inntektsvekst i 2012
- Regjeringen legger til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå i kommunesektoren
- Samhandlingsreformen

Høy aktivitet - utbygging av tjenester

- Aktivitetsvekst (inkl. investeringer) 3,4 pst. per år 2005-2010
- Reell inntektsvekst 2,7 pst. per år 2005-2011
- Mange kommuner har stram økonomi

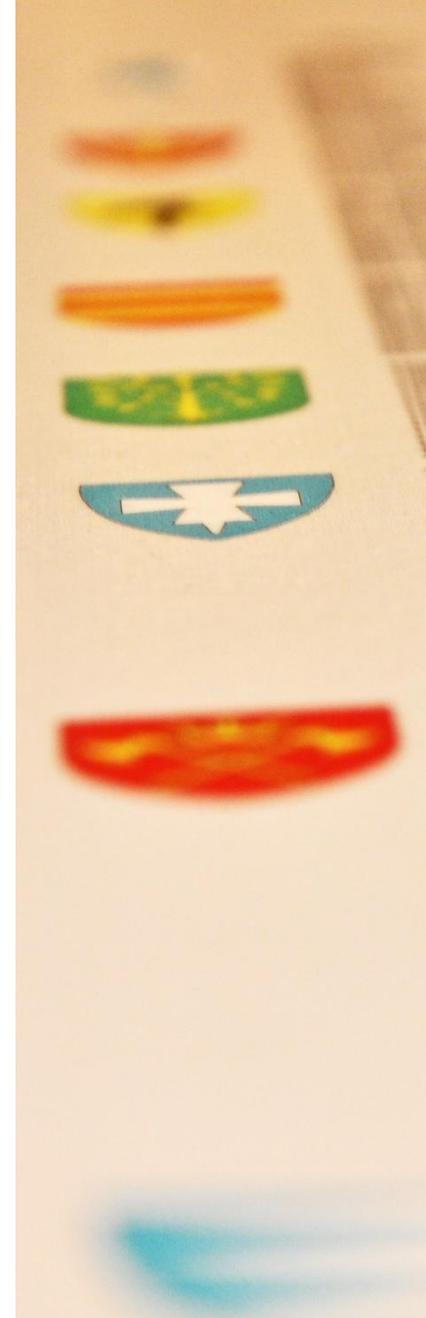

Kommunene leverer – bedre velferd

- Flere unge og eldre gir økt behov for kommunale tjenester
- Flere barn får barnehageplass
- Barnevernet fanger opp flere barn som trenger hjelp
- Flere årsverk innen pleie- og omsorg
- Flertallet av de som mottar offentlige tjenester er fornøyde

Kommuneøkonomien 2011

- Skatteanslaget er oppjustert med 1 mrd kr
- Vekst i samlede inntekter 5,5 mrd. kr
- Vekst i frie inntekter 1,6 mrd. kr

Anslått pris- og lønnsvekst i kommunesektoren 2011 og 2012 (pst)

	2011	2012
Deflator	3,4	3,25
<i>Herav lønnsvekst</i>	4,25	4

Lønn teller knapt 2/3 i deflator
(andelen har vært stabil)

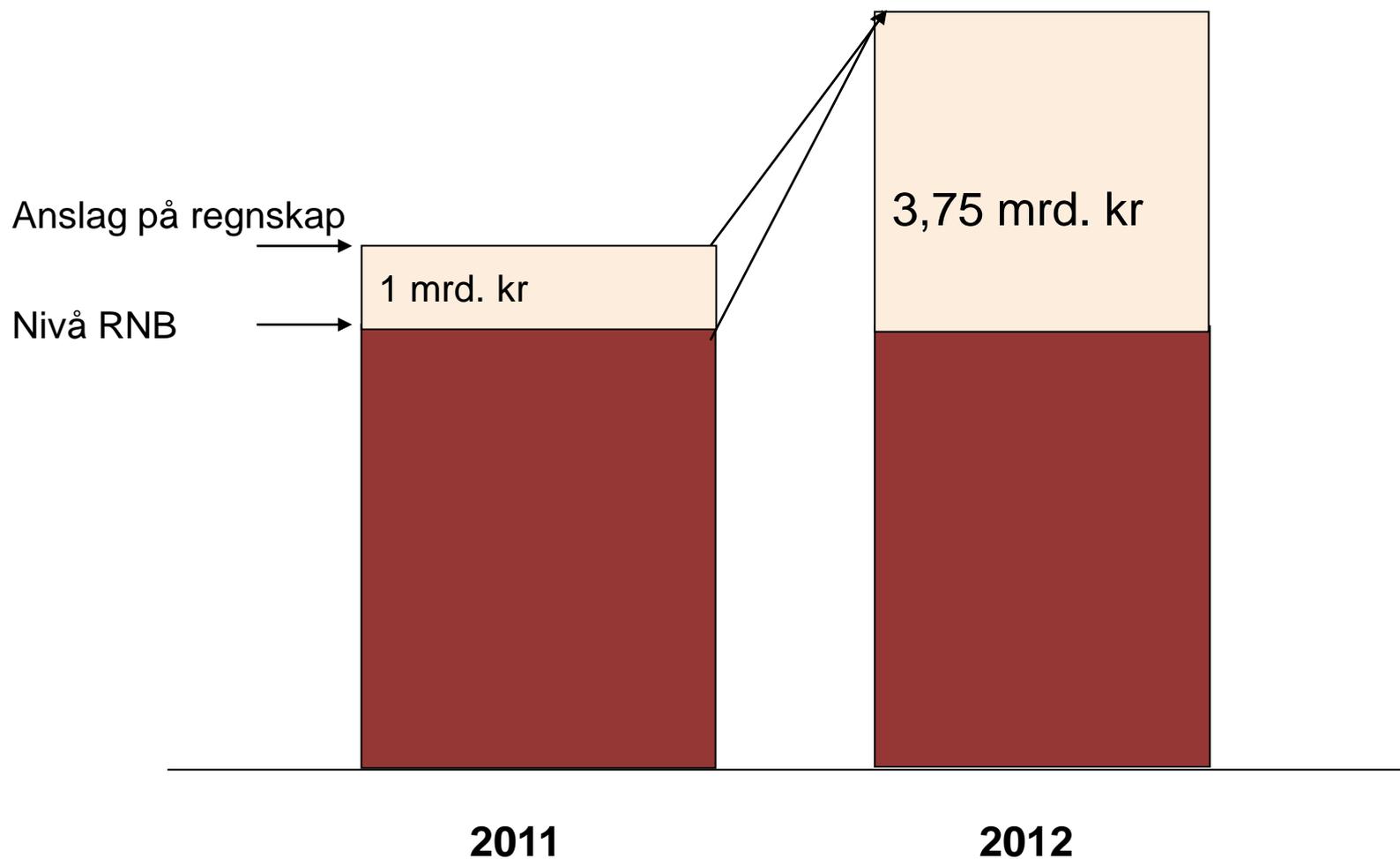
Kommuneopplegget 2012 - hovedpunkter

- Vekst i samlede inntekter 5 mrd. kr
- Vekst i frie inntekter 3,75 mrd. kr
- Samhandlingsreformen – 5,6 mrd. kr overføres til rammetilskuddet

- Særskilte satsinger på
oppvekst
skole
helse og omsorg
veg

Vekst i frie inntekter 3750 mill. kr

- Kommunene 3150 mill. kr
- Fylkeskommunene 600 mill. kr
- Dette skal bidra til å dekke:
  - Befolkningsvekst
  - Pensjonskostnader
  - Fylkeskommunal veg

Vekst i frie inntekter

Frie inntekter i 2011 og 2012

	Kommunene		
	2011	2012	
	Mill. kr	Mill. kr	Pst. endr.*
Skatter i alt	118 065	123 130	4,3
<i>– herav skatt på inntekt og formue</i>	<i>110 230</i>	<i>115 180</i>	<i>4,5</i>
Rammetilskudd	106 007	110 548	4,3
Sum frie inntekter	224 072	233 678	4,3

* Nominell vekst i 2011, regnet fra anslag på regnskap 2010

Samhandlingsreformen

- Nye lover trer i kraft fra 1. januar 2012
- Retningsreform: Endringer over flere år
- 5 mrd. kroner til kommunal medfinansiering
- 560 mill. kroner til utskrivingsklare pasienter

Samhandlingsreformen (forts.)

- Midlene til medfinansiering og utskrivningsklare fordeles etter en egen kostnadsnøkkel (alderskriterier)
- Kan være avvik mellom historiske utgifter og nøkkelfordeling for enkeltkommuner
- 305 mill. kroner til kompensasjonsordning

Samhandlingsreformen - døgnopphold

- 262 mill. kroner til øyeblikkelig hjelp – døgnopphold
  - 50% som øremerket tilskudd etter søknad
  - 50% direkte fra regionale helseforetak til kommunen
- Investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger kan også benyttes til plasser til døgnopphold

Oktober:

Forslag til statsbudsjett 2012

- Økonomiske rammer
- Fordeling av midler
- Kompensasjonsordning

Desember:

Forvaltningssystem for medfinansiering og utskr.klare:

- Betalingsordning klar
- Data til kommunene
- Veiledningsopplegg

Oktober

November

Desember

Oktober:

Samarbeidsavtaler:

- Kriteriene klare
- Forslag til mal
- Veiledningsopplegg

1. januar 2012:

- Nye lover trer i kraft
- Finansielle virkemidler
- Samarbeidsavtaler

Skatteandel - skattøren

- 5,6 mrd. kr ifm. samhandlingsreformen - overføres kommunene som rammetilskudd
- Holdes utenom beregningsgrunnlaget ved fastsettelsen av skattøren

⇒ skatteandelen i underkant av 40 pst.

- Skattøre kommune 11,6 pst. (+0,3)
- Skattøre fylkeskomm. 2,65 pst (uendret)

Omsorgsplan 2015

- Investeringsstilskuddet til sykehjem og omsorgsboliger: 1 202 mill. kroner til 1 500 nye plasser
- Nytt øremerket tilskudd til dagaktivitetstilbud for demente: 150 mill. kroner til etablering av 2 300 dagaktivitetsplasser
- Årsverk til dagaktivitetsplassene dekkes innenfor veksten i frie inntekter

Skole

- 64,6 mill. kr til 1,5 timer valgfag for 8. trinn
- Rentekompensasjonsordningen:
Ytterligere 2 mrd. kroner fases inn

Barnehage

- Nominell videreføring av maksimalpris
- Opptrapping likeverdig behandling
- Omlegging av kontantstøtten øker etterspørsel

Barnevern

- Øremerket tilskudd videreføres, og utvides med 50 mill. kroner
- Totalt 290 mill. kroner i 2012
- Til 70 nye stillinger i barneverntjenesten og til veiledet praksis av nyutdannede og nytilsatte
- Midlene fordeles av fylkesmannen etter søknad fra kommunene

Saman om ein betre kommune

- Utviklingsprogram 2011-2015 i samarbeid med KS og ansattes organisasjoner
- Videreføring av Kvalitetskommuneprogrammet.
- Sykefravær, heltid/deltid, kompetanse, omdømme
- Over 100 kommuner søkte.
25 prosjekter tatt opp september 2011, ytterligere 25 i løpet av året.
Deretter ca. 50 nye 1. januar 2013